“BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI”

Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari to‘plami

I-qism

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

“REAL IQTISODIYOT” KAFEDRASI

“BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI”

xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

MATERIALLARI TO‘PLAMI

2026-yil 25-may

I bo‘lim

SAMARQAND-2026

UO‘K: 332.1:502.131.1(06)
KBK: 65.04+20.18
A 80
Artikov, Z.S.
“Barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning zamonaviy mexanizmlari” Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari to‘plami (I-II qism) [Matn] / Z.S. Artikov ; muharrir O.M. Pardayev va boshq.- Toshkent: TURON NASHR (Mirzo Abdullo nur savdo), 2026.-406 b.

TO‘PLOVCHI VA NASHRGA TAYYORLOVCHI:
Z.S.Artikov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, professor.

NASHR UCHUN MAS’ULLAR:
O.M.Pardayev – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;
G.M.Shadiyeva – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;
T.S.Sharipov – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent;
Sh.A.Sultonov – iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor;
R.J.Qurbonova – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
Z.I.Abdullayeva – iqtisod fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
D.S.Musinov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
B.O.Do‘stmatov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
Z.I.Sattarova – dotsent v.b;
Z.K.Raximov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
M.E.Erdonov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent v.b.;

SAHIFALOVCHILAR:
M.E.Erdonov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi PhD, dotsent v.b.
S.B.Iskandarov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
Sh.N.Mirzayeva – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
A.I.Asrorov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
V.A.Fozilov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
Sh.SH.Mirzaxadjayeva – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti.

Ilmiy-amaliy anjuman materiallarida barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning zamonaviy mexanizmlarini shakllantirishga doir nazariy-metodologik yondashuvlar, iqtisodiyot tarmoqlarida ekologik barqarorlikni ta’minlash jarayonida yashil texnologiyalarni joriy etish bilan bog‘liq muammo va yechimlar, hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda resurslardan oqilona foydalanish, energiya samaradorligini oshirish, kam uglerodli rivojlanish tamoyillarini qo‘llash masalalari yoritilgan. Unda yashil iqtisodiyotga o‘tish jarayonlarini jadallashtirish, ekologik xavfsizlikni ta’minlash, innovatsion va investitsion mexanizmlarni takomillashtirish, davlat va hududiy rivojlanish strategiyalarida yashil transformatsiya ustuvorliklarini belgilash bo‘yicha nazariy qarashlar hamda amaliy tavsiyalar o‘z ifodasini topgan.

Ushbu to‘plamda professor-o‘qituvchilar, doktorantlar, mustaqil tadqiqotchilar, magistrlar va iqtidorli talabalarning xizmatlar sohasida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirishning zamonaviy texnologiyalariga bag‘ishlangan maqola va tezislari o‘rin olgan.

To‘plam materiallaridan iqtisodiyot yo‘nalishida tahsil olayotgan bakalavrlar, magistrlar, doktorantlar, mustaqil izlanuvchilar, davlat idoralari xizmatchilari va shu soha mutaxassislari o‘z faoliyatlarida foydalanishi mumkin.

Tezislar mualliflar tahririda bosilmoqda. Ularda keltirilgan raqamlar, faktlar, xulosa va tavsiyalarga mualliflar mas’ul. Ularning ayrim fikrlari tashkiliy guruh qarashlariga to‘g‘ri kelmasligi mumkin.

В материалах научно-практической конференции освещены теоретико-методологические подходы к формированию современных механизмов устойчивого развития и зелёной трансформации, проблемы и пути их решения, связанные с внедрением зелёных технологий в процессе обеспечения экологической устойчивости отраслей экономики, а также вопросы рационального использования ресурсов, повышения энергоэффективности и применения принципов низкоуглеродного развития в социально-экономическом развитии регионов. В них также нашли отражение теоретические взгляды и практические рекомендации по ускорению процессов перехода к зелёной экономике, обеспечению экологической безопасности, совершенствованию инновационных и инвестиционных механизмов, а также определению приоритетов зелёной трансформации в государственных и региональных стратегиях развития.

В сборнике собраны статьи и тезисы профессоров, преподавателей, докторантов, независимых исследователей, магистров и талантливых студентов о современных технологиях реализации структурных изменений в сфере услуг.

Материалы сборника могут использовать бакалавры, магистры, докторанты, независимые исследователи, сотрудники государственных органов и специалисты данной области, обучающиеся в области экономики.

Тезисы редактируются авторами. Авторы несут ответственность за представленные в них цифры, факты, выводы и рекомендации. Некоторые их мнения могут не соответствовать взглядам организационной группы.

The materials of the scientific-practical conference highlight theoretical and methodological approaches to the formation of modern mechanisms for sustainable development and green transformation, as well as problems and solutions related to the introduction of green technologies in ensuring the ecological sustainability of economic sectors. They also address issues of rational resource use, improving energy efficiency, and applying low-carbon development principles in the socio-economic development of regions. The materials further present theoretical views and practical recommendations on accelerating the transition to a green economy, ensuring environmental security, improving innovation and investment mechanisms, and defining green transformation priorities within national and regional development strategies.

This collection contains articles and theses by professors, doctoral students, independent researchers, masters and talented students on modern technologies for implementing structural changes in the services sector.

The materials in the collection can be used by bachelors, masters, doctoral students, independent researchers, government officials and specialists in this field studying in the field of economics.

Abstracts are edited by the authors. The authors are responsible for the figures, facts, conclusions and recommendations presented therein. Some of their views may not reflect those of the organizational group.

UO‘K: 332.1:502.131.1(06)
KBK: 65.04+20.18

ISBN 978-9910-5219-5-9

© Artikov, Z.S., 2026-y.
© Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, 2026-y.
© “TURON NASHR” nashriyoti, 2026-y.

11. 2024-yil yanvar oyidagi IT Parkning yangi rezidentlari. IT Park Uzbekistan, 2024. https://www.it-park.uz/uz/itpark/news/2024-yil-yanvar-oyidagi-it-parkning-yangi-rezidentlari

12. Ayrim IT Park rezidentlari uchun soliq va bojxona imtiyozlari uzaytirilmoqda (Prezident farmoni, 14.10.2024). Spot.uz, 17.10.2024. https://www.spot.uz/oz/2024/10/17/resident-tax-credit/

13. O‘zbekiston IT-hab mavqeini mustahkamlamoqda: 5 oy ichida 280 dan ortiq eksportchi IT Park rezidentlari safiga qo‘shildi. IT Park Uzbekistan, 04.06.2025. https://www.it-park.uz/uz/itpark/news/o-zbekiston-it-hab-mavqeini-mustahkamlamoqda-5-oy-ichida-280-dan-ortiq-eksportchi-it-park-rezidentlari-safiga-qo-shildi

O‘ZBEKISTONDA AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA XIZMATLARINING RIVOJLANISHI VA IQTISODIY AHAMIYATI

XOLBOYEV JAMSHID ABDUXALIQOVICH
“Ipak yo‘li” turizm va madaniy meros xalqaro universiteti mustaqil izlanuvchisi
https://orcid.org/0009-0002-9105-5797

Annotatsiya. Ushbu tadqiqot O‘zbekistonda axborot-kommunikatsiya xizmatlarining rivojlanish tendensiyalari va ularning milliy iqtisodiyotdagi ahamiyatini o‘rganishga bag‘ishlangan. Tadqiqotda axborot va aloqa xizmatlari hajmi dinamikasi, IT xizmatlari eksporti, “IT Park” rezidentlari faoliyati hamda raqamli infratuzilmani rivojlantirish yo‘nalishlari tahlil qilindi. Natijalar shuni ko‘rsatdiki, so‘nggi yillarda axborot-kommunikatsiya xizmatlari iqtisodiyotning eng jadal o‘sayotgan tarmoqlaridan biriga aylanib, valyuta tushumi, bandlik va innovatsion faollikka sezilarli ta’sir ko‘rsatmoqda. Tadqiqot asosida sohani yanada rivojlantirish bo‘yicha amaliy takliflar ishlab chiqildi.

Kalit so‘zlar: axborot-kommunikatsiya xizmatlari, raqamli iqtisodiyot, IT xizmatlari eksporti, IT Park, telekommunikatsiya, startaplar, ma’lumotlar markazlari, sun’iy intellekt, raqamli infratuzilma, kadrlar malakasi

Аннотация. Данное исследование посвящено изучению тенденций развития информационно-коммуникационных услуг в Узбекистане и их значения для национальной экономики. В исследовании проанализированы динамика объёма информационных и коммуникационных услуг, экспорт IT-услуг, деятельность резидентов IT Park, а также основные направления развития цифровой инфраструктуры. Результаты показали, что в последние годы информационно-коммуникационные услуги стали одной из наиболее быстро развивающихся

отраслей экономики, оказывая значительное влияние на валютные поступления, занятость и инновационную активность. На основе исследования разработаны практические предложения по дальнейшему развитию данной сферы.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные услуги, цифровая экономика, экспорт IT-услуг, IT Park, телекоммуникации, стартапы, центры обработки данных, искусственный интеллект, цифровая инфраструктура, квалификация кадров.

Abstract. This study examines the development trends of information and communication services in Uzbekistan and their significance for the national economy. It analyzes changes in the volume of information and communication services, IT services exports, the activities of IT Park residents, and the development of digital infrastructure. The findings indicate that information and communication services have become one of the fastest-growing sectors of the economy in recent years, contributing significantly to foreign currency earnings, employment, and innovation. Based on the research findings, practical recommendations have been developed to further advance the sector.

Keywords: information and communication services, digital economy, IT services exports, IT Park, telecommunications, startups, data centers, artificial intelligence, digital infrastructure, workforce skills.

Kirish. Raqamli texnologiyalar zamonaviy iqtisodiyotning asosiy harakatlantiruvchi kuchiga aylanib, davlatlarning raqobatbardoshligini belgilovchi omillardan biri bo‘lib qolmoqda. Axborot-kommunikatsiya xizmatlari nafaqat o‘zi yuqori qo‘shilgan qiymat yaratadi, balki boshqa tarmoqlarda, jumladan, moliya, savdo, ta’lim, transport va davlat boshqaruvida samaradorlikni oshirishga xizmat qiladi. Shu sababli O‘zbekistonda raqamlashtirish jarayoni davlat iqtisodiy siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri sifatida belgilangan.

Mazkur tezisda O‘zbekistonda axborot-kommunikatsiya xizmatlarining rivojlanish dinamikasi va iqtisodiy ahamiyati tahlil qilinadi. Jumladan, soha hajmining o‘sishi, IT xizmatlari eksporti, “IT Park” faoliyati va yangi raqamli infratuzilma loyihalari ko‘rib chiqiladi. Tadqiqot natijalari sohaning iqtisodiy o‘sishga qo‘shayotgan hissasini kuchaytirish bo‘yicha amaliy xulosalar berishga xizmat qiladi.

Asosiy qism. Globallashuv va raqamli transformatsiya sharoitida axborot-kommunikatsiya xizmatlari bozori eng tez o‘sayotgan yo‘nalishlardan biriga aylandi. O‘zbekistonda ham so‘nggi yillarda internet xizmatlari, mobil aloqa, dasturiy ta’minot, elektron to‘lovlar va davlat xizmatlarini raqamlashtirish sohasida keng ko‘lamli

islohotlar amalga oshirilmoqda. Bu jarayon xizmatlar sektorining tarkibiy o‘zgarishida ham yaqqol namoyon bo‘lmoqda.

Statistika ma’lumotlariga ko‘ra, axborot va aloqa xizmatlari hajmi 2022-yildagi 27 938 mlrd so‘mdan 2025-yilda 79 485,5 mlrd so‘mgacha oshgan, ya’ni deyarli 2,8 baravar ko‘paygan.[34] Bu xizmat ko‘rsatish sohasining boshqa yo‘nalishlariga nisbatan eng yuqori o‘sish sur’atlaridan biridir. Shuningdek, 2025-yilda xizmatlar eksporti tarkibida telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlarining ulushi 9,4 foizni tashkil etgan.[35] Sohaning iqtisodiy ahamiyati ayniqsa IT xizmatlari eksportida yaqqol ko‘rinadi. Milliy statistika qo‘mitasi ma’lumotlariga ko‘ra, IT xizmatlari eksporti 2022-yil yanvar–iyun oylaridagi 92,6 mln dollardan 2026-yilning shu davrida 545,3 mln

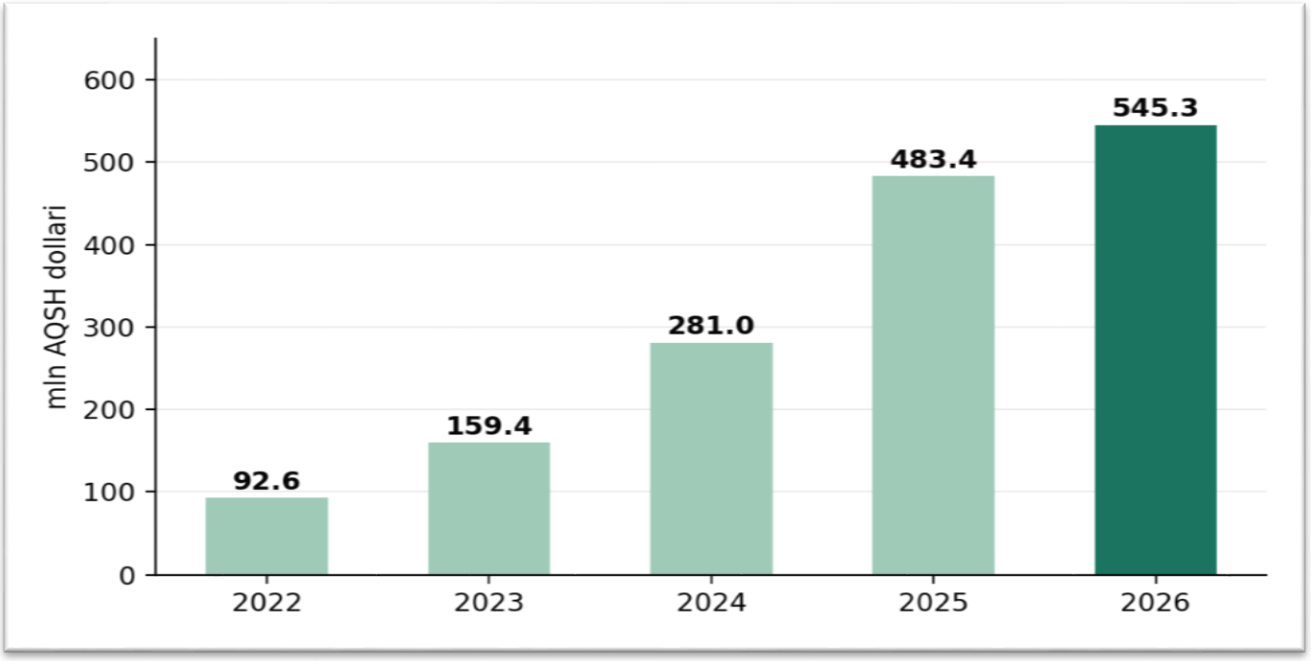

dollargacha, ya’ni taxminan 5,9 baravar oshgan (1-rasm).[36]

1-rasm. “O‘zbekistonda IT xizmatlari eksporti dinamikasi, yanvar–iyun oylari, 2022–2026-yillar (mln AQSH dollari)”[37]

Rasm ma’lumotlari 2023–2025-yillarda eksport yiliga o‘rtacha 70 foizdan ortiq tezlikda o‘sganini ko‘rsatadi. Davlat rahbarining 2025-yil 26-dekabrdagi Oliy Majlisga murojaatida qayd etilishicha, IT xizmatlari eksporti yil davomida birinchi marta 1 mlrd dollarga yetgan, 2030-yilgacha esa uni 5 mlrd dollarga yetkazish vazifasi qo‘yilgan.[38]

[34]“O‘zbekiston Respublikasida xizmat ko‘rsatish sohalari hajmining 2022–2025-yillardagi o‘sish dinamikasi”. Milliy statistika qo‘mitasi rasmiy sayti. https://stat.uz
[35]Milliy statistika qo‘mitasi. Tashqi savdo aylanmasi, 2025-yil yanvar–dekabr. https://stat.uz
[36]UzA, Milliy statistika qo‘mitasi ma’lumotlari asosida. https://uza.uz

[38]Kun.uz, 27.12.2025. https://kun.uz/en/news/2025/12/27/uzbekistan-aims-to-raise-it-services-exports-to-5bn-by-2030

Shu bilan birga, 2026-yilning birinchi yarmida o‘sish sur’ati 12,8 foizgacha sekinlashgan, bu esa sohada ko‘lam o‘sishidan sifat o‘sishiga, ya’ni yangi bozorlar va yuqori qo‘shilgan qiymatli mahsulotlarga o‘tish zarurligini ko‘rsatadi. Soha rivojida “IT Park” ekotizimi muhim o‘rin tutadi. 2025-yil may oyi holatiga ko‘ra, ushbu ekotizim a’zolari soni 2 846 taga yetgan,[39] ularning xizmatlari esa 90 dan ortiq davlatga eksport qilinmoqda.[40] 2026-yil yanvar–iyun oylarida “IT Park” rezidentlari xizmatlar eksporti 392,5 mln dollarni, ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmi esa 18,2 trln so‘mni tashkil etgan.[41] Bundan tashqari, 2025-yilda mahalliy startaplarga 270 mln dollar xorijiy investitsiya jalb qilingan, 2026-yilda esa to‘rtta ma’lumotlar markazi, ikkita superkompyuter va 15 ta universitetda sun’iy intellekt laboratoriyalarini ishga tushirish rejalashtirilgan.[42]

Xulosa va takliflar. O‘zbekistonda axborot-kommunikatsiya xizmatlari iqtisodiyotning eng dinamik rivojlanayotgan tarmoqlaridan biriga aylanib, valyuta tushumini ko‘paytirish, yangi ish o‘rinlari yaratish va boshqa tarmoqlarda samaradorlikni oshirishda muhim rol o‘ynamoqda. Shu bilan birga, eksport o‘sish sur’atining sekinlashishi, malakali kadrlar yetishmasligi va raqamli infratuzilmaning hududlararo tengsizligi sohaning keyingi rivoji uchun asosiy muammolar bo‘lib qolmoqda. O‘rganishlar natijasida quyidagi takliflar ilgari surildi:

Birinchidan, raqamli infratuzilmani kengaytirish: ma’lumotlar markazlari, yuqori tezlikdagi internet va aloqa tarmoqlarini hududlarda teng rivojlantirish, shuningdek, kiberxavfsizlik va ma’lumotlarni himoya qilish tizimini mustahkamlash zarur.

Ikkinchidan, kadrlar salohiyatini oshirish: dasturlash, sun’iy intellekt va ma’lumotlar tahlili yo‘nalishlarida universitetlar, IT Park va xususiy kompaniyalar hamkorligida o‘quv dasturlarini kengaytirish hamda xalqaro sertifikatlashni rag‘batlantirish tavsiya etiladi.

Uchinchidan, eksport bozorlarini diversifikatsiya qilish va startaplarni qo‘llab-quvvatlash: yangi mintaqalarga chiqish, yuqori qo‘shilgan qiymatli mahsulotlar eksportini rag‘batlantirish, venchur investitsiyalarni jalb etish va g‘oyadan eksportgacha bo‘lgan startap qo‘llab-quvvatlash tizimini rivojlantirish lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. “O‘zbekiston Respublikasida xizmat ko‘rsatish sohalari hajmining 2022–2025-yillardagi o‘sish dinamikasi”. O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi rasmiy sayti. https://stat.uz

[39]IT Park Uzbekistan. https://www.it-park.uz
[40]IT Park Uzbekistan, eksport yo‘nalishlari. https://www.outsource.gov.uz
[41]Dunyo AA, 21.08.2026. https://dunyo.info/news/uzbekistan-narashchivaet-eksport-uslug-uchastnikov-it-park

2. O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi. Tashqi savdo aylanmasi: 2025-yil yanvar–dekabr (press-reliz, 21.01.2026). https://stat.uz/img/news/press-reliz-uzb_p47043.pdf

3. “Uzbekistan’s IT services exports have grown almost six times over the past five years”. UzA. https://uza.uz/ar/posts/uzbekistans-it-services-exports-have-grown-almost-six-times-over-the-past-five-years_898835

4. “Uzbekistan aims to raise IT services exports to $5bn by 2030”. Kun.uz, 27.12.2025. https://kun.uz/en/news/2025/12/27/uzbekistan-aims-to-raise-it-services-exports-to-5bn-by-2030

5. “Uzbekistan Strengthens Position as IT Hub”. IT Park Uzbekistan, 2025. https://www.it-park.uz/en/itpark/news/uzbekistan-strengthens-position-as-it-hub-over-280-export-oriented-companies-join-it-park-in-five-months

6. “O‘zbekiston “IT Park” ishtirokchilari xizmatlar eksportini oshirmoqda”. Dunyo AA, 21.08.2026. https://dunyo.info/news/uzbekistan-narashchivaet-eksport-uslug uchastnikov-it-park

RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKATLARDA TRANSPORT INFRATUZILMASINI TAKOMILLASHTIRISHNING IQTISODIY AHAMIYATI

XOLBOYEV JAMSHID ABDUXALIQOVICH
“Ipak yo‘li” turizm va madaniy meros xalqaro universiteti mustaqil izlanuvchisi
https://orcid.org/0009-0002-9105-5797

Annotatsiya Ushbu tezisda rivojlanayotgan mamlakatlarda transport infratuzilmasini takomillashtirishning iqtisodiy ahamiyati o‘rganilgan. Tadqiqotda Hindiston, Vetnam, Indoneziya va O‘zbekistonning transport-logistika sohasidagi ko‘rsatkichlari taqqoslanib, infratuzilma rivojlanishining iqtisodiy faoliyat va xalqaro savdoga ta’siri yoritilgan. Shuningdek, transport xarajatlarini kamaytirish, logistika xizmatlarini takomillashtirish va xalqaro transport yo‘laklarini rivojlantirish bo‘yicha takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar: transport infratuzilmasi, iqtisodiy o‘sish, logistika tizimi, xalqaro savdo, transport xarajatlari, xorijiy investitsiyalar, raqamli texnologiyalar, rivojlanayotgan mamlakatlar.

Kirish. Bugungi kunda transport infratuzilmasi mamlakatlar iqtisodiyotining rivojlanishiga ta’sir ko‘rsatuvchi muhim omillardan biri hisoblanadi. Avtomobil yo‘llari, temir yo‘llar, aeroportlar va logistika markazlarining rivojlanganligi

MUNDARIJA

I SHO‘BA. BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING NAZARIY, AMALIY VA METODOLOGIK MUAMMOLARI.		
G.M.Shadieva	Yashil iqtisodiyot nazariyasi va global iqtisodiy transformatsiya tendensiyalari	5
Z.S.Artikov	Barqaror rivojlanish konsepsiyasining zamonaviy iqtisodiyotdagi nazariy asoslari	10
Р.Ж.Курбанова	Chakana savdo xizmatlari bozorini zamonaviy innovatsion yondashuvlar orqali rivojlantirish	13
S.B.Boboqulov	Sanoat klasterlarini jahon xo'jaligida tutgan o'rni	16
З.И.Саттарова	Эволюция концептуальных основ и актуальные подходы к типологизации туристских кластеров в современной науке	20
J.A.Maxmudov	Yashil transformatsiya sharoitida xizmat ko‘rsatish sohasini barqaror rivojlantirishning nazariy-metodologik muammolari	23
F.E.Jomonqulova	Ma’lumotlar bazasini real vaqtda kuzatib borish, ma’lumotlar bazasini ishga tushirish va o‘chirish	34
Z.S.Artikov **I.Q.Ravshanova**	Hududiy xizmatlar sektorida yashil transformatsiya va aholi farovonligi	37
F.Sh.Shonazarov	Aksiyadorlik jamiyatlarida raqamli transformatsiya omillari: tashkiliy inersiya, inson kapitali va yashil boshqaruvning o‘rni	39
F.Shanazarov	Ijtimoiy xizmatlarning inson kapitalini rivojlantirishdagi o‘rni va ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotga ta’sir mexanizmlar	42
А.Х.Джумаев	Концепции зелёной экономики в экономической науке	45
Д.Абдуллаева	Структурная трансформация строительных услуг Самаркандской области: динамика, тенденции и методы оценки	49
Н.Б.Рузиева	«Пути повышения эффективности отраслей сферы услуг при зелёной экономики»	51
Zhu YuMing	Expansion paths for sustainable development of tourism infrastructure, taking georgia as an example	53
M.E.Erdonov **M.A.Samiyev**	Toyloq tumanida sanoat korxonalari eksport salohiyatini oshirish imkoniyatlari.	56

D.S.Musinov	Does digital heritage governance promote inclusive growth? A preliminary study based on world heritage sites in uzbekistan	61
M.A.Abdivoxidov	Raqamli iqtisodiyot sharoitida xizmatlar sohasida barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning nazariy-metodologik asoslari	64
Т.Э.Толибова **М.П.Давлатова**	Совершенствование институциональных механизмов финансирования проектов зеленой экономики в Узбекистане на основе цифровых инноваций	68
A.A.Shermatov	Hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda ekologik barqarorlik va yashil iqtisodiyotning o‘rni	73
З.И.Абдуллаева **М.А.Адилжонова**	Цена и количество рыночного равновесия для сети или услуги	79
II SHO‘BA. YASHIL TRANSFORMATSIYA JARAYONLARIDA HAL ETILISHI LOZIM BO‘LGAN DOLZARB MASALALAR VA ULARNING YECHIMLARI		
Н.М.Жунусбекова **Е.Туркебаева**	Влияние экологической устойчивости на социально-экономическое развитие территорий	82
Z.S.Artikov	Yashil iqtisodiyotga o‘tishda energiya tejamkor texnologiyalarni joriy etish muammolari	88
З.И.Саттарова	Приоритетные направления и принципиальные положения концепции агроэкотуризма как перспективного сектора туристской индустрии узбекистана	93
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Теоретические основы зелёной экономики: подходы и определения учёных	96
Z.S.Artikov	Iqlim o‘zgarishi sharoitida resurslardan samarali foydalanish yo‘llari	98
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Международные организации и зелёная экономика: современные тенденции и перспективы сотрудничества	102
N.X.Ruzibayeva	Sanoat korxonalarida investitsiya mexanizmini rivojlantirish	104
F.Sh.Shonazarov	Aksiyadorlik jamiyatlarida raqamli transformatsiya to‘siqlari va ekologik boshqaruv yechimlari	109

F.E.Jomonqulova	Tarmoq texnologiyalari va ularning axborot tizimidagi o‘rni	112
S.B.Boboqulov	Uy-joy qurilish jarayonida kommunal xizmat ko'rsatish jarayonini inobatga olishning zaruriyati	116
А.Х.Джумаев	Ўзбекистонда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва қишлоқ хўжалигида яшил иқтисодиётга ўтишнинг айрим масалалари	120
Н.Б.Рузиева	«Роль экологической устойчивости и «зеленой экономики» в социально-экономическом развитии регионов Узбекистана»	124
M.A.Abdivoxidov	Xizmatlar sohasida yashil transformatsiya jarayonlarida hal etilishi lozim bo‘lgan dolzarb masalalar va ularning tashkiliy-iqtisodiy yechimlari	127
M.E.Erdonov	Conceptual and Methodological Foundations for Assessing Green Transformation Performance in Service Industries	131
D.S.Musinov	Ishsizlik va uning iqtisodiy oqibatlari	136
D.H.Shaymardonova **E.E.Salimov**	Davlat budjeti taqchilligi va uni moliyalashtirish mexanizmlari	140
Zhao Ying	Green transformation of the hotel industry in the digital age: urgent issues and solutions	143
Z.I.Abdullayeva **Sh.Otonazarov**	Biznes jarayonlarini tadqiq qilishda ijtimoiy so‘rovlar o‘tkazish	147
M.Sh.Xudayarova	Xizmat ko’rsatish sohasining aholi forovonligini oshirishdagi roli	152
D.S.Musinov	Влияние макроэкономической среды на эффективность субъектов малого предпринимательства в сфере услуг	157
Ф.Ф.Саламов **У.Б.Нуриддинова**	Оценка экономической эффективности кластерной модели в сфере услуг	159
III SHO‘BA. HUDUDLARNI IJTIMOIY-IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA EKOLOGIK BARQARORLIK VA YASHIL IQTISODIYOTNING O‘RNI		
Z.S.Artikov	Qishloq hududlarida ekologik barqarorlikni ta’minlashning iqtisodiy mexanizmlari	161
Jie Zheng	Sustainable tourism flow management in the green transformation of cultural heritage	165

	protection: dunhuang's experience and implications for samarkand	
З.И.Саттарова	Историко-культурный потенциал великого шёлкового пути как основа межрегиональной туристской стратегии стран центральной азии	169
Н.Б.Рузиева	«Инновации, инвестиции и институты: Три кита «зеленой» экономики»	179
А. Х.Джумаев	Келажакдаги глобал ва минтақавий иқлим ўзгариши ҳамда яшил иқтисодиётга ўтиш зарурати	181
M.E. Erdonov	Hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda ekologik barqarorlikning iqtisodiy ahamiyati	185
З. И.Абдуллаева **С. Р.Наимов**	Рыночная структура, стратегия фирмы и эффективность	188
Х. К.Каршибоев **К. К.Мурадов**	Анализ стандартного отклонения с использованием модели garch	190
M.E. Erdonov	Роль экологической устойчивости и зеленой экономики в социально-экономическом развитии регионов	193
D.E.Umurzakova	To‘siqsiz turizm xizmatlarini takomillashtirish asosida xizmat ko‘lamini kengaytirish	196
Sh.N.Mirzayeva	Shahar infratuzilmasini ekologik modernizatsiya qilishning ustuvor yo‘nalishlari	200
R.A.Qulmurodova	Yashil transformatsiya sharoitida yetkazib berish xizmatlarida so‘nggi mil logistikasini rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlari	205
M.A.Abdivoxidov	Hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda ekologik barqarorlik va yashil iqtisodiyotning xizmatlar sohasi bilan integratsion o‘rni	208
Н.Б.Рузиева	«Устойчивое развитие и «зеленая» трансформация: На пути к решению практических и методологических проблем»	212
D.S.Musinov	Yashil bankchilik va ekologik moliyalashtirishning barqaror iqtisodiy rivojlanishdagi o‘rni	216
S.B.Jurakulova	Agroturizm xizmatlarini boshqarishni innovatsion yo‘llari	219
D.H.Shaymardonova **D.Maxmayoquboyev**	Sun’iy intelektning insoniyat va mehnat bozoriga ta’siri	222

G.M.Toxirova	Savdo korxonalarini rivojlantirishda forsayt (foresight) amaliyotini qo‘llanilishi	225
A.A.Shermatov	Yashil transformatsiya jarayonlarida hal etilishi lozim bo`lgan dolzarb masalalar va ularning yechimlari	230
Д.Уразов	Цифровые технологии и искусственный интеллект в управлении зелёной трансформацией регионов	234
IV SHO‘BA. YASHIL TRANSFORMATSIYA BO‘YICHA DAVLAT VA HUDUDIY RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.		
PhD Z.S.Artikov	Hududiy boshqaruvda ekologik siyosat samaradorligini oshirish masalalari	237
J.M.Qurbonov **D.Khakimov**	Корхонани инновацион ривожлантиришда инновацион лойиҳаларнинг ўрни	240
З.И.Саттарова	Кластерная политика туристской отрасли: теоретические основания и практические инструменты осуществления	247
M.E. Erdonov	Barriers and Solution Pathways for the Low-Carbon Transition of the Service Sector	249
А. Х.Джумаев	Экологические аспекты зелёного развития экономики	253
J.M.Qurbonov **D.Khakimov**	Инновацион фаолият кўрсаткичлари асосида корхоналарни таққослаш таҳлили	257
З. И.Абдуллаева **С. А.Махмудов**	Актуальные вопросы зелёной экономики в современных условиях	260
M.Q.Nizomov	Mamlakatimizni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish hamda yashil iqtisodiyotning ro‘li	262
M.E. Erdonov	Hududiy rivojlantirish strategiyalarida yashil indikatorlar tizimini joriy etish masalalari	265
M.E. Erdonov	Совершенствование государственных и региональных стратегий зеленой трансформации	268
A.A. Shermatov	Barqaror rivojlanish va yashil ransformatsiyaninng nazariy, amaliy va metodologik muammolari	271
D.S.Musinov	Moliyaviy texnologiyalarning milliy iqtisodiyotni rivojlantirishdagi ahamiyati va strategik istiqbollari	277
D. I.Ro‘ziyeva **F. M.Jo‘ramurodova**	Qayta tiklanuvchi energiya manbalarini rivojlantirish orqali karbon chiqindilarini kamaytirish yo‘llari	280

S.B.Jurakulova	Raqamli iqtisodiyotga o‘tish sharoitida agroturizmni boshqarishni takomillashtirish	284
D.H. Shaymardonova **S.A.Mirzayev**	Raqamli iqtisodiyot sharoitida davlat moliyasini boshqarish samaradorligini oshirish yo‘llari	288
D.H. Shaymardonova **S.I.Muxtorova**	Raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi va uning ahamiyati	292
D.H. Shaymardonova **S.J.Olloyorov**	O‘zbekistonda "yashil" energetikaga o‘tishda raqamli smart-texnologiyalarning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo‘llari	297
D.Sattorov	Yashil transformatsiya sharoitida hududiy infratuzilmani barqaror rivojlantirish strategiyalari	301
J.S.Bozorov	Kichik biznes xizmatlari va bandlikni oshirish masalalari	304
J.A.Saloxidinov	Markaziy osiyoda yashil iqtisodiyotga o‘tish va ekologik barqarorlik	307
Х.К.Каршибоев **К.К.Мурадов**	Анализ микроэкономической эффективности цифровых платежных систем с использованием эконометрических методов	311
Н.Б.Рузиева	«Зеленая» экономика — локомотив социально-экономического развития Узбекистана»	314
Д.Уразов	Цифровые технологии и искусственный интеллект в управлении зелёной трансформацией регионов	317
V SHO‘BA. YASHIL IQTISODIYOT-NING INNOVATSION, INVESTITSION VA INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARINI RIVOJLANTIRISH MASALALARI		
Z.S.Artikov	Yashil investitsiyalarni jalb etishning zamonaviy mexanizmlari	320
З.И.Саттарова	Японская модель организации внутреннего туризма и перспективы её адаптации к условиям туристской отрасли узбекистана	323
Х. К.Каршибоев **К. К.Мурадов**	Main trends in the development of the world tourism and hospitality industry	327
З. И.Абдуллаева **С. А.Махмудов**	Современные тенденции развития зелёной экономики	330
D.H.Shaymardonova **R.O.Salimova**	Tijorat banklarida raqamli xizmatlarni rivojlantirish istiqbollari	332
A.D.Xidirov	Hududlarda tog‘ turizmini tashkil etish va marshrutlari bo‘yicha tavsiyalar	336

А.Х.Джумаев	Приоритеты экологической политики узбекистана.	342
N.X.Ruzibayeva	Yashil iqtisodiyot moliyaviy mexanizmidan foydalanish yo‘llari	347
M.Q.Nizomov	Yashil iqtisodiyot mexanizmlarini rivojlantirishning global masalalari	352
Ф.Ф.Саламов **Р.Аминджанова**	Пути развития туристических услуг в условиях цифровой трансформации	355
M.E.Erdonov	Инновационные, инвестиционные и институциональные механизмы развития зеленой экономики	357
Sh.A.Buranov	Samarqand viloyatida yashil iqtisodiyotning innovatsion, investitsion va institutsional mexanizmlarini rivojlantirish masalalari	360
S.N.Hukumova	Ijara xizmatlari bozorining nazariy asoslari va zamonaviy rivojlanish tendensiyalari	363
D.H.Shaymardonova **S.Mukhamednazarova**	The role of digital banking in the modern economy.	370
D.H.Shaymardonova **S.J.Meliboyev**	Raqamli iqtisodiyot sharoitida kichik biznes subyektlarining raqobatbardoshligini oshirish	375
Z.I.Abdullayeva **Y.I.Sharipova**	Yashil iqtisodiyotga o'tish sharoitida innovatsiya va investitsiyalarni boshqarishni takomillashtirish	379
M.E.Erdonov **J.S.Bozorov**	Raqamli xizmatlar iqtisodiy o‘sish omili sifatida	383
N.B.Yahyoxonov	Xizmatlar sohasida yashil transformatsiyani ta’minlashda raqamli marketingning o‘rni va samaradorlikni oshirish mexanizmlari	388
Z.I.Abdullayeva **У.Б.Нуриддинова**	Этические нормы труда	392
Н.Б.Рузиева	«Механизмы развития «зеленой» экономики: Инструменты для устойчивого будущего»	394
Z.I.Abdullayeva **Н.Д.Султонова**	Теоретико-методологические основы исследования роли искусственного интеллекта в системе обслуживания клиентов	397
Sh.Abdurasulov	Turizm sohasini rivojlanishida kreativ turizmning tutgan o‘rni	400
Sh.Abdurasulov	Turizmni milliy iqtisodiyotning muhim drayveri sifatida rivojlantirish imkoniyatlari	402

M.S.Qarshiyeva	Chakana savdoda marketing strategiyalarini takomillashtirish va savdo hajmini oshirish yo‘llari	405
M.S.Qarshiyeva	Raqamli texnologiyalar asosida chakana savdo samaradorligini oshirish yo‘llari	410
O.B.Ulmasova	Xizmatlar sohasida kichik biznes korxonalarni innovatsion rivojlantirishda raqamli texnologiyalarning o‘rni	417
J.S.Pardayev	Oliy ta’lim xizmatlarini davlat tomonidan tartibga solish mexanizmlarini takomillashtirishda innovatsion yondashuvlardan foydalanish	421
A.A.Butayev	O‘zbekistonda kambag‘allikni qisqartirishda tijorat banklari moliyaviy xizmatlarining o‘rni va rivojlanish istiqbollari	425
U.N.Nizamov	O‘zbekiston tijorat banklarida innovatsion texnologiyalarni joriy etish va transformatsiya jarayonlarining istiqbollari	429
A.A.Butayev	O‘zbekiston Respublikasida kambag‘allikni qisqartirishda tijorat banklarining moliyaviy xizmatlari takomillashtirish	435
U.N.Nizamov	Raqamli iqtisodiyot sharoitida O‘zbekiston tijorat banklarini transformatsiya qilish: muammolar va rivojlanish istiqbollari	439
Sh.M.Kenjayeva	Xizmat ko‘rsatish sohasida hududiy transport xizmatlari bozorini rivojlantirish va aholi talabini prognozlashning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish	444
Sh.M.Kenjayeva	Hududiy transport xizmatlari bozorini rivojlantirish va aholi talabini prognozlashning iqtisodiy-uslubiy asoslarini takomillashtirish	448
Sh.A.Xo'jamov	Xizmatlar bozorida iste’molchilar sodiqligini shakllantirishga ta’sir etuvchi omillar va ularning iqtisodiy ahamiyati	453
Sh.A.Xo'jamov	Raqamli texnologiyalar asosida xizmatlar bozorida iste’molchilar sodiqligini oshirish imkoniyatlari	458
N.A.Qudratov	Qurilish xizmatlari bozorida raqobatbardoshlikni oshirishning iqtisodiy omillari	463
N.A.Qudratov	Qurilish korxonalarida resurslardan samarali foydalanish orqali xizmatlar sifatini oshirish yo‘llari	467

Ch.M.Karshiyeva	O‘zbekistonda raqamli xizmatlar eksportini rivojlantirish va uning iqtisodiy samaradorligini oshirish istiqbollari	471
J. A. Xolboyev	O‘zbekistonda axborot-kommunikatsiya xizmatlarining rivojlanishi va iqtisodiy ahamiyati	477
J. A. Xolboyev	Rivojlanayotgan mamlakatlarda transport infratuzilmasini takomillashtirishning iqtisodiy ahamiyati	481
Ch.M.Karshiyeva	Markaziy Osiyo davlatlari turizm xizmatlari eksportini kengaytirish va xalqaro bozordagi raqobatbardoshligini oshirish	485

“Barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning zamonaviy mexanizmlari”
xalqaro ilmiy-amaliy anjuman
MATERIALLARI TO‘PLAMI
2026-yil 25-may

ISBN: 978-9910-5219-5-9

4174

«TURON NASHR» nashriyoti
100129. O‘zbekiston Respublikasi
Samarqand viloyati, Samarqand shahri,
Xo‘ja Ahror Valiy ko‘chasi, 37-uy.
Tasdiqnoma: № 4174 (22.09.2020-y.)

Nashriyot muharriri: M.Roziqova

Musahhih: F.Tohirova

Bosishga 04.06.2026-yilda ruxsat etildi.

Qog’oz bichimi 210×297 1/4.

«Times New Roman» garniturasi.

Shartli bosma tobog’i 25.0.

Adadi 50 nusxa. Buyurtma raqami: N-33

«NAVRO‘Z POLIGRAF» MCHJ matbaa

bo‘limida chop etildi.

Tasdiqnoma: 374736 29.08.2024-yil.

Samarqand shahri, X.Abdullayev ko’chasi, 63-uy.